

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosci/171151,Uroczystosci-Ponarskie-Ponary-26-wrzesnia-2022.html>
12.04.2024, 21:31

Uroczystości Ponarskie - Ponary, 26 września 2022

26 września 2022 r. w Ponarach na Litwie, miejscu masowych egzekucji w okresie okupacji niemieckiej podczas II Wojny Światowej, odbyły się główne obchody Uroczystości Ponarskich, tradycyjnie organizowane we wrześniu przez Stowarzyszenie „Rodzina Ponarska”. Podczas tegorocznych uroczystości upamiętniono 80. rocznicę zamordowania młodzieży ze Związku Wolnych Polaków. Wielu z nich nie miało ukończonego 18 roku życia.

Uroczystości rozpoczęły się w Kwaterze Polskiej w Ponarach. Hołd poległym złożyli przedstawiciele instytucji i organizacji z Polski i Litwy: wicemarszałek Sejmu RP Małgorzata Gosiewska, Ambasador RP na Litwie Urszula Doroszevska, konsul RP w Wilnie Irmina Szmalec, Bogusław Nizieński, przewodniczący Rady do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych przy Szefie UdsKiOR, a także prezes Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej Józef Szyłejko, reprezentanci społeczności polskiej na Wileńszczyźnie, w tym prezes Związku Polaków na Litwie Waldemar Tomaszewski, poseł na Sejm Republiki Litewskiej Czesław Olszewski, mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz, mer rejonu wileńskiego Maria Reksć, przewodniczący Rady Polonii Świata Jarosław Narkiewicz, wiceprezes ZPL Edward Trusewicz, jak również kombatanci, przedstawiciele urzędów, władz samorządowych oraz licznie zgromadzona społeczność szkolna z Wileńszczyzny, harcerze i inni.

Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr. Karola Nawrockiego reprezentowała Urszula Gierasimiuk – naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Białymstoku, która w trakcie uroczystości odczytała list Prezesa IPN skierowany do organizatorów i uczestników obchodów.

Na całym świecie jest wiele miejsc uświęconych krwią niewinnych ofiar zbrodni wojennych. Szczególnie dużo jest ich Polsce i krajach ościennych. Ponary - to miejsce kaźni Polaków, Żydów i Romów. Latem 1941 r. do niewykończonej sowieckiej składnicy materiałów pędnych w Ponarach funkcjonariusze niemieckiego aparatu terroru zaczęli zwozić pierwszych więźniów. Tysiące ogarniętych strachem i

bezbronnych ludzi trafiło do niewoli, wiedząc że poniosą śmierć (...). Organizowane co roku staraniem Rodziny Ponarskiej uroczystości, są najlepszym dowodem na to, że fundamentem trwania przekazu historycznego jest pamięć. Nie wolno nam zapomnieć o wydarzeniach, które rozgrywały się tu w Ponarach, w latach 1941-1944. - napisał Prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

Po oficjalnych przemówieniach oraz Apelu Pamięci zostały złożone kwiaty w Kwaterze Polskiej.

W ramach uroczystości odwiedzono także symboliczne groby i tablice ofiar zbrodni - naczelnik Urszula Gierasimiuk zapaliła znicze na cmentarzu na Rossie, m.in. na grobie Kazimierza Sakowicza - świadka tamtych wydarzeń, autora dziennika opisującego z dnia na dzień ponarską tragedię.

Druga część obchodów odbyła się w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Podczas konferencji zebrani mogli wysłuchać interesującej prelekcji w tematyce m.in. Związku Wolnych Polaków, wygłoszonej przez pracownika IPN w Gdańsku, ale także wiceprezesa Stowarzyszenia "Rodzina Ponarska" - Przemysława Namsołka. Podczas konferencji odbyła się także premiera filmu „Ponary - odmiana przez przypadki”, dodatkowo zainaugurowano konkurs „Młodzi XXI wieku o młodziży ponarskiej 1942”. Wieczór zakończył się koncertem Lecha Makowieckiego.

Głównym organizatorem corocznych uroczystości jest Stowarzyszenie "Rodzina Ponarska". Współorganizatorzy: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd ds. Kombatantów i Osób represjonowanych oraz Zarząd Główny Związku Polaków na Litwie, przy wsparciu Instytutu Pamięci Narodowej.

[Ponary należy trwale osadzić w pamięci świata- Rozmowa z dr hab. Moniką Tomkiewicz z Biura Badań Historycznych IPN, autorką książki *Zbrodnia ponarska 1941-1944.*](#)

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022

Uroczystości Ponarskie
- Ponary, 26 września
2022